

Arbejdsmarkedsret

EKSAMENSNOTER - JURA, AAU

Partens medvirken, jf. RL § 11.....	61
Personundersøgelse og behandling.....	62
FOB 2012-8 – sag om socialt bedrag.....	64
Oplysninger i enlige sager.....	66
U 2016.1319 V - overvægt.....	66
Konsekvensen af manglende medvirken.....	67
Myndighedens oplysningspligt, jf. § 12.....	68
Indhentelse af oplysninger hos andre, jf. RL § 11 a.....	68
Økonomiske oplysninger – uden samtykke.....	70
Den første hovedgruppe, jf. RL § 11 a, stk. 2.....	71
Den anden hovedgruppe, jf. RL § 11 a, stk. 2.....	71
Den tredje hovedgruppe, jf. RL § 11 a, stk. 3.....	71
Fravigelse af samtykkekrav i visse typer sager, jf. § 11 c.....	72
Tilbagebetaling af sociale ydelser.....	73
Særlig hjemmel til udveksling af oplysninger til brug for sociale sager.....	74
Kontrol og straf.....	74
Sagsbehandling.....	76
Hurtighedsprincippet, jf. § 3.....	77
Rimelig tid.....	78
Tilsidesættelse af hurtighedsprincippet.....	78
Erstatning.....	79
Helhedsprincippet, jf. § 5.....	80
Ydelsesfunktion.....	82
RL § 5 a.....	85
Førstegangsvurdering RL §§ 6 og 7.....	85
Rehabiliteringsteamet, jf. beskæftigelseslovens § 9.....	86
Rådgivningsfunktion.....	87
Tilsidesættelse af rådgivningsfunktionen.....	87
Retssikkerhedslovens § 7 a.....	90
Tilsidesættelse af RL § 7 a.....	90
Dialogprincippet, jf. § 4.....	91
Retspraksis.....	92
Specialregler om dialog.....	93
Tilsidesættelse af regler om dialog.....	94
Opfølgning.....	94
Planer.....	95

For eksempel: Den hollandske håndværker, der kommer til landet og arbejder på en dansk virksomhed, og tjener som en anden dansker + tager hjem til sin polske familie i weekenden. Hvis ikke han kunne få sociale ydelser, vil den danske stat begrænse arbejdskraftens frie bevægelighed (altså hvem vil arbejde her så, hvis ikke man er sikret?). Det kan Danmark ikke gøre. I denne her forordning findes der fire principper, der er gældende!

Hvilke fire principper er gældende?

1. **Lighedsprincippet:** Alle borger skal behandles lige. Arbejdstageren skal behandle den hollandske pollaker som sin egen.
2. **Sammenlægningsprincippet:** Man kan ikke bare få sygedagpenge i Danmark eller i andre EU-lande. I Danmark skal man have været på arbejdsmarkedet i et halvt år. Men hvad så med hollænderen eller polakkeen der kommer udefra? Han har måske arbejdet et par måneder i Polen eller Holland, og kun to måneder i Danmark. Her vil sammenlægningsprincippet sige, at arbejdet i Polen også gælder, og at det skal sammenlægges med arbejdstiden i Danmark, hvorfor han sammenlagt arbejdsmånederne godt kan få sygedagpenge.
3. **Eksportabilitetsprincippet:** Med dette menes der at man kan tage ydelsen med sig ud af landet. Får man ydelser i Polen, får man det også i DK.
4. **Pro rata temporis princippet:** Man skal have pension brøkvist fra de lande man har boet i. Dvs. penge for den tid man har været her.

De vigtigste love

- Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- **Lov om aktiv socialpolitik (LAS)**
- **Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB)**
- **Lov om sygedagpenge (SDPL)**
- Lov om barseldagpenge
- Lov om social pension
- Lov om arbejdsskadesikring

Sagsbehandlings- og styringslove:

- **Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (RL)**
  - Det er det hers områdes forvaltningslove. Her har vi mange regler, der minder om forvaltningsloven. De supplerer forvaltningslovens regler.
- **Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. (LOUB)**
  - Her har man gået ind og reguleret, hvordan det her skal organiseres.
- **Lov om Udbetaling Danmark**
  - Noget af det her område er flyttet væk fra kommunerne. Man har flyttet en lang række ydelser fra kommunerne til Udbetaling Danmark. Man har forsøgt at rationalisere og effektivisere sagsbehandlingen. De har fået overdraget en lang række ydelser, hvor sagsbehandlingen er relativ objektiv.
  - Det er der, hvor sagsbehandlingen er relativ enkel.

Det materielle retsområde I – Sygedagpenge

Sygedagpengeloven (SDPL) er en regulering af, hvem der kan få sygedagpenge, og hvornår man kan få sygedagpenge – og af hvem! Sygedagpengeloven omfatter ikke blot regler om sygedagpenge i form af den økonomiske ydelse men også regler, der skal sikre en aktiv og efterfølgende indsats over for den sygemeldte. Retsområdet er noget, som fylder meget i praksis; specielt i virksomheder!

For eksempel: Hvis en medarbejder er syg skal han modtage sygedagpenge, som bliver udbetalt af arbejdsgiveren. Kommunen er dog forpligtet til at betale arbejdsgiveren pengene, hvilket ikke altid er så nemt. Der kan opstå en række tvister i disse forhold. Principielt er der oftest to parter (arbejdsgiveren og den ansatte) overfor kommunen.

Dét, som sygedagpengesystemet regulerer, er ikke hvor meget folk kan få i sygedagpenge, hvis de er syge, men nærmere hvad sker der, hvis reglerne ikke overholdes. Det er det ene område, der fylder utroligt meget i praksis. Alle store virksomheder oplever dette, fordi deres ansatte bliver syge.

Dagpengeloven blev ændret ved en sygedagpengereform i 2014. Tidligere var det sådan, at en borger, der var berettiget til at få sygedagpenge, kunne få det i et år. I dag er det dog sådan, at hvis en person er berettiget til at få sygedagpenge, at denne blot kan få det i op til 22 uger. Er borgeren omfattet af forlængelsesreglerne, har denne mulighed for at modtage dagpenge i længere tid.

- Kan man ikke forlænge sine ret til sygedagpenge på trods af at denne stadigvæk er syg, kan borgeren få en ressourceforløbsydelse. Det interessante er her, at den sygemeldte vil få forholdsvis mindre støtte. Det svarer måske til halvdelen af sygedagpenge udbetalingen. Sygedagpengeudbetalingen kan svinge mellem et minimumsbeløb og maksimumsbeløb, som vi kommer ind på lidt senere.

Aktivloven er kun relevant, når det kommer til udbetaling til ressourceforløb til personer i jobafklaringsforløb. Her er det særligt kap. 6 b.

Sygedagpengeloven (SDPL)

Vedr. spørgsmålet om retten til sygedagpenge er det kommunen, som træffer afgørelse herom, jf. SDPL § 68

SDPL § 1. beskriver **formålet** med loven, som hovedsageligt består i at yde økonomisk kompensation ved fravær pga. sygdom. Denne ydelse har hovedsageligt til formål at få sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet, og understøtte samarbejde mellem aktører på området (Kommuner, virksomheder og faglige organisationer).

- At yde **økonomisk kompensation** ved fravær på grund af sygdom. Det kan godt være, at nogen der får løn under sygdom, og det har intet med arbejdsmarkedsretslovgivningen at gøre, det noget man typisk kan aftale sig til ved kollektive overenskomster eller individuelle aftaler mv. Hvis ikke man har ret til at få løn under sygdom, som mange ikke har, så kan man få sygedagpenge. Selvom man får løn, kan arbejdsgiveren indtræde i den enkeltes ret til at sygedagpenge.

Fastholdelsesplanen er relevant for kommunen, da den iht. SDPL § 7 b, stk. 3 skal medbringes til første opfølgningssamtale hos kommunen. Gøres dette ikke, kan kommunen vurdere, om der ikke er tale om manglende medvirken, jf. SDPL § 21, stk. 1, nr. 1.

SDPL § 7 c SDPL § 7 c regulerer anmodning om tidlig opfølgning. Efter SDPL § 7 c, stk. 1. kan en arbejdsgiver, der ikke forventer, at lønmodtageren vil blive fuldt ud raskmeldt inden for 8 uger regnet fra første fraværdsdag, inden for de første 5 uger af fraværet anmode kommunen om at iværksætte en tidlig opfølgning!

Dette kan lønmodtageren modsætte sig – og så sker opfølgningen efter kommunens almindelige regler for opfølgning.

Processen når anmodningen er sendt til kommunen:

- Når kommunerne modtager en anmodning fra en sygemeldt eller en virksomhed om at iværksætte opfølgningen ekstraordinært tidligt, skal kommunen indkalde den sygemeldte til den første opfølgningssamtale senest 2 uger efter anmodningen, jf. § 13 b, stk. 2
  - Det forudsætter: At den sygemeldte har været hos lægen, før den første opfølgningssamtale, så kommunen har de relevante oplysninger til at iværksætte den tidlige indsats + et par andre ting.

NB: Samme Mulighed findes for den sygemeldte selv i SDPL § 7 e, hvis denne heller ikke forventer at blive rask indenfor 8 uger.

Arbejdsgiverens rettigheder

I forbindelse med sygemeldingen mv. har arbejdsgiveren nogle rettigheder, men generelt kan det siges, at arbejdsgiverne har ganske få muligheder for at få dokumentation.

Iht. SDPL § 36, stk. 1 kan arbejdsgiveren kræve at få en **skriftlig sygemelding** eller på anden måde dokumentation fra arbejdstageren om, at det skyldes sygdom, at man er fraværende.

Iht. SDPL § 36 a kan arbejdsgiveren også kræve en **lægeerklæring**, som i loven kaldes for en **mulighedserklæring** på et hvert tidspunkt, når denne har en syg medarbejder. Det kan arbejdsgiveren, hvis der er tale om kortvarigt, ved gentaget eller ved langvarigt sygefraværet, jf. SDPL § 36 a, stk. 1.

→ f.eks. hvis man er ansat på en virksomhed, så kan man godt risikere, at arbejdsgiveren beder om at man skal tage til en læge og indhente en lægeerklæring. Heri vurderer lægen den pågældendes muligheder for, om denne kan vende tilbage til arbejdet, på trods af de lidelser, som man nu må have helt eller delvist.

Mulighedserklæring

Mulighedserklæringen består af to dele:

1. Arbejdsgiver og arbejdstager udfylder den første del af det i fællesskab. Arbejdsgiver og medarbejder beskriver hvilke begrænsninger sygdommen giver i forhold til arbejdet og evt. forslag til ændringer
2. Den gives til lægen, der udfylder den anden del af det, som er det sygdomsmæssige, lægelige. Lægen vurderer på denne baggrund sygdommens betydning for medarbejderens arbejde, herunder kommer med forslag til relevante skånehensyn

Sidst skal den gives tilbage til arbejdsgiveren igen!

grundlovsbestemmelsen må forstås således, at det påhviler det offentlige at sikre et eksistensminimum for personer, der er omfattet af bestemmelsen, og at de ved domstolene kan få prøvet, om kravet er opfyldt. Det interessante i dommen var, at højesteret mente at man kunne prøve GRL § 75, stk. 2. Det var ret bemærkelsesværdigt, idet at man nu ved domstolene kunne prøve om den hjælp man får er i overensstemmelse med GRL § 75, stk. 2. Det var den i det pågældende tilfælde, det var derfor ikke et grundlovsproblem. Der findes derfor også en minimumsgrænse for, hvad man kan give i offentlig forsørgelse, for at overholde GRL § 75, stk., 2.

Love

Der er tale om to love, som primært regulerer området:

1. **Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven):** Det er den lov, hvori man har reguleret kontanthjælpsreglerne samt andre ydelser
2. **Lov om aktiv beskæftigelsesindsatsloven:** Det er i denne her lov, hvor alt det som kommunen kan give af tilbud til ledige er reguleret. Det kan være tilbud om ansættelse med løntilskud eller en ansættelsespraktik mv. Det er noget socialrådgiveren bruger.

Aktivloven hænger sammen med beskæftigelsesindsatsloven, da sidstnævnte lov giver alle jobcentre hjemmel til at give borgerne tilbud om arbejde, kurser, mv. Det er tale om hjemmelen til de forskellige beskæftigelsesindsatser.

Beskæftigelsesindsatsloven

Loven forkortes med **LAB**, og er primært relevant for os, når vi skal se på, hvordan de forskellige borgerne kategoriseres; ift. Dette materielle område er det blot LAB § 2, der er relevant, da det er her hjemlen til en masse beskæftigelsestilbud skal findes.

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven)

Loven forkortes med **LAS**, og blev først vedtaget tilbage i 1990'erne, og har siden da gennemgået talrige ændringer siden.

I 2014 havde vi den seneste store ændring (kontanthjælpsreform). Det er her, hvor loven bliver ændret, således, at alle unge under 30 år skal have en uddannelse i stedet for at få kontanthjælp.

Det var altså ved kontanthjælpsreformen, at vi fik indført uddannelseshjælpen i Danmark. Derfor kan unge under 30 år ikke få kontanthjælp, men uddannelseshjælp, hvis man er uden erhvervsgivende uddannelseskompetence.

I 2015 blev loven ændret igen, da FT vedtog, at udlændinge skal have en lavere integrationsydelse, for at motivere folk, til at komme på arbejdsmarkedet. Den blev indført i forbindelse med et regeringsskifte.

I 2016 indførte man et kontanthjælpsloft og 225-timers reglen, som man tidligere også havde prøvet. De skærpende sanktionsregler går ud på, at man får en nedsættelse af hjælpen, hvis man ikke